

Uvod u radionice japanskog jezika

Cilj radionica

Učenje japanskog je posao za cijeli život, a ove početne radionice trebale bi vam služiti kao pomoć u prvim koracima na tom putu. Osim uvoda u pismo, glasovni sustav i gramatiku, na radionicama ćemo se dotaknuti i kulturno-povijesnih tema, kao i dobrih strategija za samostalno učenje koje su primjenjive ne samo na japanski jezik nego i šire.

Organizacija

Radionice su ugrubo podijeljene na teme koje sadrže nekoliko predavanja. Svaki tjedan započinje predavanjem koje služi kao uvod u samostalni rad. Na vama je odgovornost da preko tjedna uložite nešto svog vremena u vježbu i istraživanje novih stvari o kojima pričamo na predavanju.

Domaće zadaće

U samostalnom radu vodit će vas domaće zadaće koje su sastavni dio predavanja i kao takve su obavezne. Osim što vam daju uvid u to koliko ste dobro savladali novo gradivo, zadaće služe i predavačima kako bismo mogli ponavljati stvari koje su bile teške ili nejasne i brže prijeći preko stvari koje su svima bile jasne i lagane.

Obilježja japanskog jezika

Zvuk

- 5 samoglasnika sličnih hrvatskim
- ~15 suglasnika od kojih većina ima hrvatski ekvivalent
- suglasnici se nikad ne pojavljuju sami - uvijek u paru suglasnik+samoglasnik
- moraički jezik (hrv. je slogovni) - svaka mora jednako traje
- sa svim varijacijama, u japanskom postoji jedva nešto više od 100 različitih mora - manje jedinstvenih kombinacija za riječi

Pismo

- paralelno se koriste 3 pisma:
 - hiragana - ひらがな
 - katakana - カタカナ
 - kandi - 漢字
- hiragana i katakana su glasovna pisma - simboli predstavljaju izgovor
- kandi znakovi su ideogrami - ne predstavljaju izgovor nego značenje
- ne postoje razmaci - granice među riječima vidimo iz prijelaza među pismima

Gramatika

- dosta jednostavnija nego hrvatska, ali **potpuno** drugačija
- aglutinativni (*ljepljiv*) jezik - na riječi se dodaju predmetci i nastavci
- ne postoje rod, broj ni padež
- odnos imenskih riječi u rečenici određuju čestice
- postoje samo dva glagolska vremena - prošlost i neprošlost
- glagoli uvijek na kraju rečenice (SOP, hrvatski je standardno SPO)
- jedine promjenjive riječi su glagoli i i-pridjevi
- granica između glagola i pridjeva je jako tanka
- imenice imaju razne posebne uloge koje u hrvatskom nemaju

Kratka povijest

- slično kao i kod slavenskih jezika, u japanski jako dugo nije imao pismo
- pretpostavlja se da se jezik počeo razvijati prije otprilike 2200 godina, te da su ga donijeli doseljenici
- u 8. st. započinje kulturna razmjena s kinom - uvoz pisma
- u početku se koriste samo kandi ideogrami koji nisu dobro prilagođeni za japanski jezik
- velik utjecaj kineske književnosti na razvoj japanskog jezika
- kasnije dvorske žene razvijaju svoje jednostavnije fonetsko pismo (hiragana)
- kroz srednji i rani novi vijek događaju se razna pojednostavljenja fonetike
- u 19. i 20. st. jezik počinje sličiti današnjem japanskom
- poslije 2. svj. rata posljednja veća reforma jezika - pojednostavljen sustav pisanja i određen standardni skup kandi znakova
- poslije 2. svj. rata velik priljev stranih riječi

Pristojnost i poštovanje

- vrlo važni kulturni koncepti - imaju velik utjecaj na jezik
- relativni društveni položaj govornika i sugovornika određuje način na koji govore
- mlađi, neiskusniji i oni niže u hijerarhiji se svojim nadređenima uvijek pristojno obraćaju
- prijatelji i članovi obitelji međusobno razgovaraju kolokvijalno
- u službenim situacijama koristi se način govora koji sugovorniku iskazuje poštovanje